

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
FILOZOFSKI FAKULTET
ODSJEK ZA INFORMACIJSKE I KOMUNIKACIJSKE ZNANOSTI
KATEDRA ZA BIBLIOTEKARSTVO

Osnivanje i uređenje Odjela za mlade u Narodnoj knjižnici Grad,

Dubrovačke knjižnice: istraživanje korisnika

(Diplomski rad)

Mentor: izv. prof. dr.sc. Ana Barbarić

Student. Deša Ficović Kosović

Zagreb, 2018.

Sažetak:

Mnoge narodne knjižnice u Hrvatskoj i svijetu nastoje privući u knjižnice mlađu populaciju uvođenjem usluga pa i posebnih odjela namijenjenih mladima. IFLA-ine Smjernice za usluge za mlade daju niz korisnih preporuka i primjera. Osobito je važno istražiti mišljenje mladih i savjetovati se s njima o budućem uređenju takvih odjela. Cilj ovog rada je prikazati istraživanje stavova i mišljenja mladih u Dubrovniku o osnivanju Odjela za mlade u Narodnoj knjižnici Grad, Dubrovačke knjižnice. Anketno istraživanje je provedeno u travnju 2018. godine među 115 učenika dubrovačkih osnovnih (7. i 8. razred) i srednjih škola (od 1. do 4. razreda) u dobi od 12 do 18 godina. Rezultati istraživanja omogućili su mnoge korisne podatke za osnivanje i uređenje budućeg Odjela za mlade.

Abstract:

Many public libraries in Croatia and the world are attempting to attract younger population by new services and even separate departments of libraries oriented toward young generation. IFLA Guidelines for young adults are providing a number useful suggestions and examples. Most important is to examine the thinking of young population and consulting with them about future design of such departments. The purpose of this work is to survey opinions of young generation in the city of Dubrovnik about establishment of a department for young adults in the City Library. A survey that included 115 pupils in Dubrovnik's primary (7 and 8 grades) and high (1 to 4 grades) schools , 12 to 18 years of age, was conducted in April 2018. Results of the survey enabled numerous findings useful for development of the future library department for young adults.

Ključne riječi: anketa, korisničko istraživanje, mladi 12- 18 godina, Narodna knjižnica Dubrovnik

Keywords: survey, user studies, young adults, Dubrovnik Public Library

SADRŽAJ:

Sažetak.....	1
Uvod.....	3
1. IFLA-ine Smjernice za knjižnične usluge za mladež: kratki osvrt.....	4
2. Organizacija i razvoj odjela za mlađe u narodnoj knjižnici.....	4-8
3. Odjel za djecu i mlađe u Narodnoj knjižnici Grad, Dubrovačke knjižnice - od osnivanja do danas	8-9
4. Istraživanje korisničkih potreba mlađih u Dubrovniku za osnivanjem i uređenjem Odjela za mlađe u Narodnoj knjižnici Grad	10
4.1. Svrha i cilj(evi) istraživanja	10
4.2. Metodologija.....	10
4.2.1. Uzorak i prikupljanje podataka.....	10
4.2.2. Analiza podataka.....	11
4.3. Rezultati	11
4.4. Rasprava	24
Zaključak.....	28
Literatura.....	29
Dodatak: Upitnik	

Uvod

Diplomski rad se bavi istraživanjem potreba mladih u Dubrovniku za uslugama narodne knjižnice namijenjenih mladima. U uvodnom dijelu rada se iznose polazišta i osnovni preduvjeti za osnivanje odjela za mlađe u narodnoj knjižnici u skladu s IFLA-inim Smjernicama za knjižnične usluge za mlađe. Predstavljeni su metodologija i rezultati istraživanja provedenog među učenicima viših razreda osnovne škole i srednjoškolcima u Dubrovniku.

Postojeći Odjel za djecu i mlađe Narodne knjižnice Grad, Dubrovačke knjižnice najčešće koriste djeca mlađe dobi, a uočen je nedostatak korisnika djece starije dobi (teenagera) i adolescenata. Stoga je u travnju 2018. provedeno istraživanje čiji je cilj bio utvrditi imaju li mlađi potrebu za izdvojenim prostorom (odjelom) u Narodnoj knjižnici Grad u kojem će provoditi vrijeme u zabavi, učenju i razmjeni ideja i u čijem bi uređenju htjeli sudjelovati. Anketom je obuhvaćena odabrana skupina mlađih u rasponu od 12-18 godina. Rezultati istraživanja će se uzeti u obzir kod oblikovanja prostora, opreme i programskih aktivnosti u proširenom prostoru sadašnjeg Odjela za djecu i mlađe Narodne knjižnice Grad.

S obzirom da su Dubrovačke knjižnice nedavno dobile suvremenii prostor za ogrank narodne knjižnice u Lapadu u kojemu se planira novi dječji odjel, te da odavno postoji ideja o proširenju postojećeg Odjela za djecu i mlađe u Narodnoj knjižnici Grad (u povijesnoj jezgri), ovaj rad pruža priliku da se korištenjem rezultata istraživanja čiji su ispitanici mlađi, organizira knjižnični prostor koji će biti po njihovoj mjeri i učine prvi koraci prema privlačenju te pomalo izgubljene skupine korisnika.

1. IFLA-ine Smjernice za knjižnične usluge za mladež: kratki osvrt

Tijekom dvadesetog stoljeća mladi su prepoznati kao posebna korisnička skupina kojoj su knjižničari na različite načine pokušavali izaći u susret suočavajući se s pojmom gubitka njihovih članstava. Uzrok tome vidjeli su u klasičnoj podjeli na dječje odjele ili knjižnice i odjele za odrasle, koji nisu dovoljno odgovarali na prava i potrebe mladih. Devedesetih godina dvadesetog stoljeća u Njemačkoj s pojmom novih tehnologija došao je i poticaj da se pokrene projekt na državnoj razini te se u narodnim knjižnicama uvode knjižnične usluge za mladež kako bi se mlade "vratilo" u knjižnice.¹ Narodne knjižnice u Hrvatskoj su se također susrele s gubitkom članstava ove korisničke skupine te se krajem devedesetih javljaju prvi knjižnični programi za mlade (Gradska knjižnica Rijeka- *Mladi za mlade* u sklopu dječjeg odjela Stribor). Prvi poseban odjel za mladež otvoren je 2000. u knjižnici Medveščak u Zagrebu te se pokazalo da je to sustavno rješenje za prijelaz iz odjela za djecu u odjel za odrasle, kao i za privlačenje novih mladih korisnika, a nudio je poseban prostor, izdvojen fond tiskane i elektroničke građe, pristup internetu i posebnu informacijsku službu. U Gradskoj knjižnici "Ivan Goran Kovačić" u Karlovcu 2003. godine otvara se i prva knjižnica i čitaonica za mlade. Kroz ta tri organizacijska koncepta realiziraju se usluge i programi za mlade.²

2. Organizacija i razvoj odjela za mlade u narodnoj knjižnici

Prve IFLA-ine Smjernice za knjižnične usluge za mladež izdane su u izvorniku 1996. i mlade kao ciljnu skupinu smještaju u okvirnu dobnu granicu između 12 i 18 godina.

Smjernice naglašavaju da se knjižnice moraju prilagoditi karakteru nove generacije koja se rodila i živi s internetom i čije su se navike u čitanju i pisanju te konzumiranju sadržaja bitno promijenile, ako žele privući nove i zadržati postojeće korisnike.

¹ Smjernice za knjižnične usluge za mladež : prerađeno izdanje Smjernica koje je 1996. objavio Stalni odbor Sekcije knjižnica za djecu i mladež / priređivači Pat Muller i Ivan Chew. Zagreb : Hrvatsko knjižnično društvo, 2009. Str.7.

² Jurenec, A. Suradnja narodne i školske knjižnice na primjeru knjižnice OŠ "Bartola Kašića" i knjižnice Staglišće u Zagrebu. Diplomski rad. Zagreb : Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, 2014. Str. 12.

Istiće se odgojno obrazovna i društvena uloga knjižnice, te važnost planiranja i vrednovanja knjižničnih usluga za mlade. Kako bi se mladi odlučili za knjižnicu kao mjesto koje zadovoljava njihove potrebe pokazalo se ključnim njihovo uključivanje u sve faze razvoja knjižničnih usluga, od planiranja i ostvarenja do vrednovanja.

"Poslanje knjižnice u odnosu na usluge za mladež jest pomoći pojedincu da ostvari uspješan prijelaz iz djetinjstva u odraslu dob tako što će omogućiti pristup građi i osigurati okružje koje zadovoljava specifične potrebe mlađih ljudi za intelektualnim, emocionalnim i društvenim razvojem."³

U svrhu tog poslanja smjernice donose deset osnovnih ciljeva unutar kojih bi se trebale razvijati knjižnične usluge za mlade. Uvažavajući razvojni pristup i donoseći primjere dobre prakse, Smjernice donose objašnjenje da mlađi moraju biti uključeni u planiranje i implementiranje usluga kao aktivni sudionici te knjižničarima daju upute kako to ostvariti.⁴

Knjižnica mora osigurati građu, prostor i pristup tehnologiji te uz sudjelovanje mlađih pokušati zadovoljiti njihove raznovrsne i jedinstvene potrebe koje se kreću od tiskane i neknjižne građe do raznih usluga i programa, po mogućnosti u suradnji s mjesnim ustanovama. Važno je odrediti dugoročni cilj na temelju potreba i uz prijedloge mlađih koji se koriste uslugama i prostorom (na primjer kao cilj može biti izgradnja zbirke za mlade i opremanje zanimljivog prostora za njih, ili obrazovna podrška i poboljšanje pismenosti).

Prema podacima iz IFLA-inih Smjernica za knjižnične usluge za mladež, mlađi kao korisnička skupina predstavljaju četvrtinu korisnika narodne knjižnice stoga je vrlo važno da budu prepoznati kao posebna skupina. U istom dokumentu se ističe važnost izdvojenih posebnih prostora za mlađe s ciljem da se u pažljivo osmišljenim i privlačnim prostorima ugodnije osjećaju i da budu potaknuti na rad i daljnje obrazovanje primjерено njihovoj dobi. Stričević i Jelušić u organizaciji knjižničnih službi i usluga u narodnoj knjižnici izdvajaju tri osnovna koncepta: knjižnicu za mlađe, odjel za mlađe i program za mlađe, od kojih svaki ima svoje prednosti i nedostatke.⁵

³ Smjernice za knjižnične usluge za mladež. Nav dj. Str.12.

⁴ Brunac, D. Prikaz IFLA-inih Smjernica za knjižnične usluge za mladež. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 53, 1(2010), str. 142.Dostupno na: hrcak.srce.hr/file/123486 (25.03.2018.)

⁵ Stričević, I.; Jelušić, S. Knjižnične usluge za mlađe : modeli i koncepti. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 53, 1(2010), str. 18.

Prvi korak bila bi odluka o konceptu koji je provediv i primjenjiv u određenoj narodnoj knjižnici. Ovaj diplomski rad je usmjeren na treći koncept odnosno Odjel za mlade zato što u prizemlju Narodne knjižnice Grad već postoji mali Odjel za djecu i mlade čije se proširenje planira.

Odjel za mlade definiraju prostor, građa i informacijska služba. Obično se nalazi u odvojenom prostoru između dječjeg odjela i odjela za odrasle, a koncept ovakvog oblika provođenja usluga i programa za mladež ima više prednosti. Jedna od tih prednosti je i kontinuirano provođenje aktivnosti kao primjer autorica Alka Stropnik navodi Knjižnicu Medveščak. Također navodi da za taj prostor namijenjen isključivo mladima, nije bitna veličina već da postoji i da mladi sudjeluju u njegovom uređenju kako bi se u njemu ugodno osjećali.⁶

Kao što navodi Marta Kasap u svom radu Izazovi knjižnične arhitekture za mlade⁷, prostor je jedan od temeljnih preduvjeta, ali i jedna od nezaobilaznih prepreka u osmišljavanju i provođenju inovativnih programa za mlade.

Kao što se preporuča u IFLA-inim Smjernicama za knjižnične usluge za mladež, prostori namijenjeni mladima trebaju:

- osigurati slobodan pristup internetu,
- ponuditi referentne informacije koje mladim ljudima pomažu u učenju i osobnom razvoju,- ponuditi programe i odgovarajući prostor za informatičko, informacijsko i medijsko opismenjavanje
- savjetodavnu službu (pojedincima i skupinama) u izdvojenim prostorima kako bi se osigurala privatnost i steklo povjerenje mlađih.

Prostor bi trebao biti funkcionalan; izgledom, strukturom i uslugom i lako prilagodljiv promjenjivim zahtjevima iz okruženja, zatim kompaktan (kako bi se korisnici osoblje i građa lako kretali) te pristupačan (lako dostupan, uz minimum oznaka za snalaženje), a kao posebno

⁶ Stropnik, A. Odjel za mladež u narodnoj knjižnici. [Powerpoint prezentacija s stručnog skupa Mladež u knjižnici. Upomoć! održanog 2009. u KGZ-u – Knjižnica Medveščak]. Zagreb : KGZ, Knjižnica Medveščak. 2009. Slide br.11.

⁷ Kasap, M.; Aparac-Jelušić, T. Izazovi knjižnične arhitekture za mlade. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 60, 2/3(2017), str.157.

važno načelo autorica Kasap izdvaja načelo raznolikosti koje se odnosi na osiguravanje smještaja građe i usluga korisnicima kako bi im bila pružena sloboda izbora zbog njihova osjećaja da sami trebaju odabirati što ih zanima, kad ih zanima i u kojim sve izvedbenim inaćicama. Potrebe da se postigne osjećaj udobnosti i privlačnosti svjesni su i mladi i knjižničari, koji time nastoje poticati jednostavnost i lakoću upotrebe. Važno je prihvatići da mladi najbolje znaju što im je privlačno, zanimljivo i korisno te u tom pogledu oblikovati interijer na način da se mladi osjećaju dobrodošlo i ugodno.

Velika je uloga i opreme u prostoru za mlade jer je nužna u svim fazama njihovog korištenja knjižnicom (npr. učenje, zabava, rasprave, projekti, programi). To je ujedno i velik izazov jer zahtijeva da se uz knjižničnu građu na različitim medijima ukomponiraju svi uređaji i oprema koja zanima mlade i koja im je potrebna za kreativno djelovanje, učenje i razonodu. Kako navodi Kasap prostor bi trebao biti udoban, privlačan, pozivati na druženje, učenje i zabavu, a osim toga i prepoznatljiv i tako da ga se dobro vizualno označi radi lakšeg snalaženja.⁸ Mladi često dolaze u knjižnicu u skupinama, te koriste knjižnicu osim za posudbu i kao mjesto druženja i zajedničkog učenja i korištenja medija, pa se sugerira da namještaj kao važan čimbenik privlačnosti ambijenta bude i funkcionalan.

Građa Odjela za djecu i mlade može biti tiskana (knjige, časopisi, stripovi, leci, brošure, posteri), audiovizualna (CD-ovi, filmovi itd.) te električna (CD-ROM-ovi, DVD-i, ali i električne knjige, časopisi, edukativni softveri). Tu možemo dodati i društvene i električne igre za one koji čekaju na svoj red na korištenje računala, ali i za druženje i opuštanje.

Pri nabavi inicijalnog fonda vrlo je važno vidjeti tko korisnici, te ispitati njihove informacijske potrebe i interes. Stropnik preporuča da zbirka tiskane građe sadržava $\frac{3}{4}$ lijepu književnost i $\frac{1}{4}$ znanstveno-popularne literature. Beletristika bi trebala biti zastupljena u sljedećim postocima: 34% literature tiskane za mladež; 28% literature za odrasle koja se preporučuje za mladež; 22% klasične literature i literature za odrasle koja po sadržaju može zanimati mlade; 16% "granične" literature (knjige koje su prijelaz s dječje literature prema onoj namijenjenoj mladima).⁹

⁸ Kasap, M.; Aparac Jelušić, T. Nav. dj. Str.160.

⁹ Stropnik, A. Nav. dj. Slide 13.

Nakon odluke o osnivanju odjela za mladež i ispitivanja ciljne skupine (starijih osnovnoškolaca i srednjoškolaca, korisnika i potencijalnih korisnika usluga i programa za mladež) potrebno je odrediti koji će se organizirani programi nuditi i tko će ih provoditi (osoblje knjižnice, mladi – kao volonteri, vanjski stručnjaci iz pojedinih područja: od pisaca, psihologa, znanstvenika) i koji se rezultati očekuju od uvođenja programa i usluga za mladež. Posljednji korak je vrednovanje u skladu s određenim ciljevima kako bi se pratila uspješnost provedbe programa i usluga.

3. Odjel za djecu i mlade u Narodnoj knjižnici Grad - od osnivanja do danas

Dubrovačke knjižnice Narodna knjižnica Grad (NKG) suvremeno je organizirana narodna knjižnica koja, uz svoju primarnu djelatnost čuvanja i prikupljanja građe, danas sve značajnije djeluje i kao kulturno i informacijsko središte Grada i Županije. Smještaj u povjesnoj jezgri joj pruža prednosti ali i stvara znatne poteškoće i ograničenja..

Rad NKG je organiziran kroz Odjel posudbe sa dnevnom čitaonicom tiska, Odjel za djecu i mlade, Glazbeni odjel i Studijsku čitaonicu sa zavičajnom zbirkom i kroz niz stručnih službi koja korisnicima olakšava korištenje fondova knjižnice. NKG je matična knjižnica za narodne i školske knjižnice na području Grada Dubrovnik i Dubrovačko-neretvanske županije. NKG također ima 5 ogrankaka u kojima zbog prostornih problema dosad nije bilo moguće organizirati posebne usluge za mlade.

Odjel za djecu i mlade NKG, otvoren je 1996. godine kao prvi takav odjel na području Dubrovačko-neretvanske županije. Ustrojen je prema IFLA-inim smjernicama za djecu i mlade i IFLA-inim i UNESCO-ovim Manifestom za narodne knjižnice. Odjel sadrži kutić za predškolce, kutić za školarce s prostorom za pisanje domaćih radova, čitaonicu, kutić sa računalom.¹⁰ Fond se dijeli na dječji i omladinski, slikovnice, stripove, priručnu zbirku i kutak za roditelje. Za posudbu građe na Odjelu se koristi knjižnični računalni program Crolist.

¹⁰ Dubrovačke knjižnice Dubrovnik. Dostupno na: <https://dkd.hr/> (19.06.2018.)

Odjel je u svojim najaktivnijim danima imao kontinuirano organizirane aktivnosti, po tjednom programu, a to su bile: pričaonice, likovne radionice, računalne igraonice, igraonice, kvizovi, satovi lektire, dramske predstave, izložbe (tematske i dječjih radova), posjeti djece iz dječjih vrtića i učenika osnovnih škola, promocije knjiga, "Mali knjižničari", akcije ekološke grupe, "KnjiŠkoDan" novinarska grupa (list "Knjiški moljac"). Neke od tih aktivnosti trenutno ne postoje, na primjer novinarski list i dramska skupina, međutim obilasci vrtića i škola, kreativne radionice, priredbe i pričaonice se odvijaju povremeno po potrebi.

Odjel za djecu i mlade je za vrijeme i nakon Domovinskoga rata mnogima pored vlastitog doma bio prostor za boravak i druženje. Uz posudbu i ostale usluge, knjižnica je mladima i djeci bila vrlo korisna ustanova također zbog informacija i tehnoloških usluga koje su se tek pojavile, a koje su koristili za učenje i igru. Tehnologija je napredovala i postala vrlo dostupna te u današnje vrijeme za mnoge usluge kao što su računalo i pristup internetu mladi više ne trebaju nužno knjižnicu. Potrebno je istražiti je li to uzrok gubitka mladih korisnika ili je možda u pitanju neusklađenost između njihovih potreba i postojećih usluga narodne knjižnice. Koji god bio razlog, potreba mladih za ugodnim prostorom u kojem bi mogli provoditi kvalitetno vrijeme u druženju, učenju i razmjenjivanju ideja je izraženija nego ikada.

Zbog te potrebe bilo bi vrlo korisno istražiti koje usluge, programe, zbirke i kakav prostor bi htjela populacija mladih. U ovom radu se opisuje provedeno istraživanje korisničkih potreba mladih i iznose prijedlozi kako privući mlade ponovno u narodnu knjižnicu, od uređenja prostora do osmišljavanja sadržaja.

4. Istraživanje korisničkih potreba mladih u Dubrovniku za osnivanjem i uređenjem Odjela za mlađe u Narodnoj knjižnici Grad

4.1. Svrha i cilj(evi)

Svrha istraživanja je bila ispitati ciljanu skupinu mladih (12-18 godina) o njihovim potrebama za knjižničnim uslugama za mlađe u Narodnoj knjižnici Grad. Ciljevi su bili doznati tko su oni, postoji li među njima potreba za osnivanjem zasebnog Odjela za mlađe, kako bi oni uredili budući prostor odjela, te utvrditi polazište za oblikovanje, opremanje i poželjne aktivnosti u potencijalnom proširenom prostoru sadašnjeg Odjela za djecu i mlađe Narodne knjižnice Grad.

U istraživanju se pošlo od pretpostavke da je sadašnji Odjel za djecu i mlađe i prostorom i građom prilagođeniji djeci, te da mlađi imaju potrebu za izdvojenim prostorom u kojem će provoditi vrijeme u zabavi, učenju i razmjenjivanju ideja i u čijem bi uređenju htjeli sudjelovati.

4.2. Metodologija

4.2.1. Uzorak i prikupljanje podataka

Istraživanje je provedeno metodom ankete koju je ispunilo sveukupno 115 ispitanika. Anketa je provedena u travnju 2018. godine u dubrovačkim osnovnim i srednjim školama, od 7. i 8. osnovne do 4. srednje (što pokriva dobni raspon od 12-18 godina) i među nekolicinom korisnika Odjela za djecu i mlađe NKG. Ispitanici su svrstani u tri dobne skupine 12-14, 14-16, 16-18 godina, iz razloga što su dosta velike razlike između mlađih koji imaju 12 godina i 17 ili 18 godina. Anketa je bila anonimna i imala je 22 pitanja od kojih je 18 pitanja dalo mogućnost jednog a 4 pitanja mogućnost dva odgovora (upitnik je priložen na kraju rada). Također je ostavljen prostor za njihove ideje i sugestije. U anketu su uključeni mlađi korisnici (članovi) i potencijalni korisnici knjižnice od koji se nastojalo doznati kako provode slobodno vrijeme, kakav je njihov pogled na knjižnicu i ideja o izgledu odjela, od opreme i

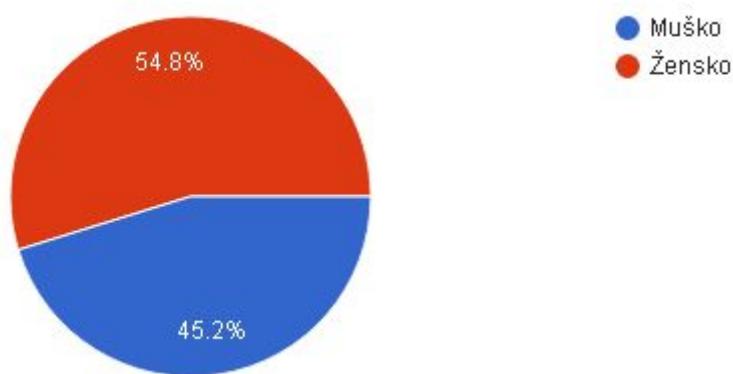
građe pa do programa. Pitanja su uglavnom bila s ograničenim brojem odgovora kako bi se dobio što precizniji rezultat.

4.2.2. Analiza podataka

U ovom istraživanju je primijenjena kvantitativna analiza podataka. S obzirom da je anketa distribuirana na papiru ručno, odgovori su najprije preneseni a zatim obrađeni u računalnom programu Google Forms. Ovaj program je odabran jer pruža mogućnost raznih statističkih analiza s usporednim grafičkim prikazima. Rezultati dobiveni ovom analizom se prikazuju u sljedećem poglavlju.

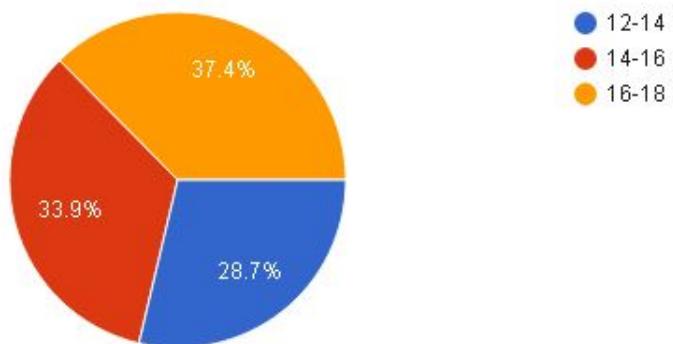
4.3. Rezultati

1. Spol

Od 115 ispitanika 63 je ženskog spola, a 52 muškog.

2. Dob

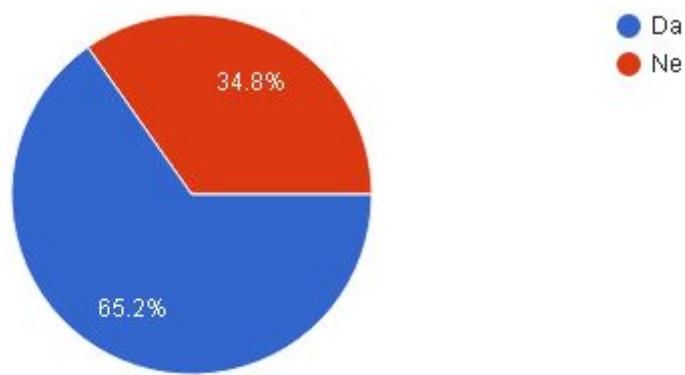

Skupina 12-14 godina: 33 ispitanika (9 muških, 24 ženskih)

Skupina 14-16 godina: 39 ispitanika (20 muških, 19 ženskih)

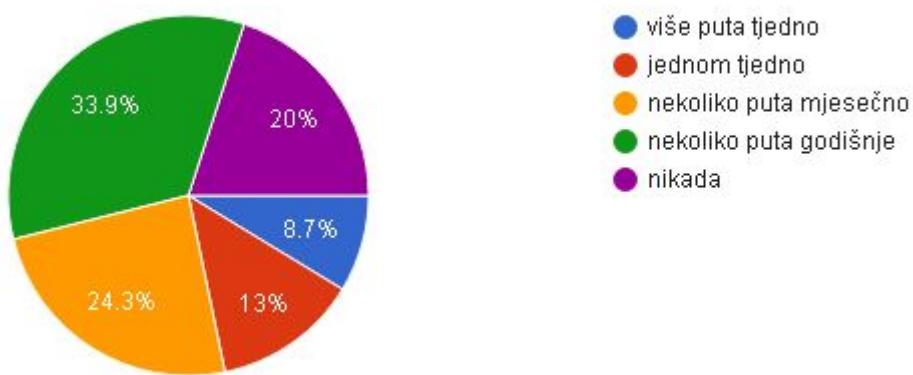
Skupina 16-18 godina: 43 ispitanika (23 muških, 20 ženskih)

3. Jeste li korisnik knjižnice?

Većina ispitanika je odgovorila potvrđno na ovo pitanje, točnije njih 75 od 115 definira sebe kao korisnike knjižnice.

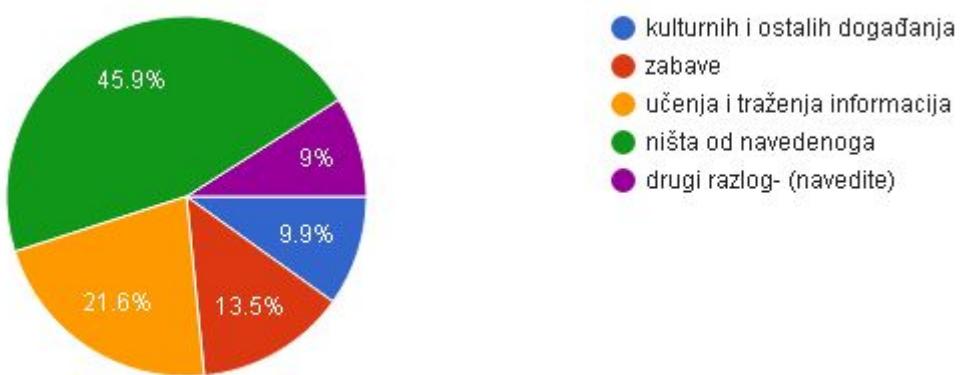
4. Koliko često posjećujete knjižnicu?

Većina ispitanika (39) vrlo rijetko, odnosno nekoliko puta godišnje, posjećuje knjižnicu.

28 od 115 korisnika dolazi u knjižnicu nekoliko puta mjesечно, dok 15 korisnika jednom tjedno, te 10 korisnika od 115 ispitanika, nekoliko puta tjedno posjećuje knjižnicu. Od 115 ispitanika 23 (20%) nikada ne posjećuje knjižnicu.

5. Osim posudbe knjiga knjižnicu posjećujete još i radi:

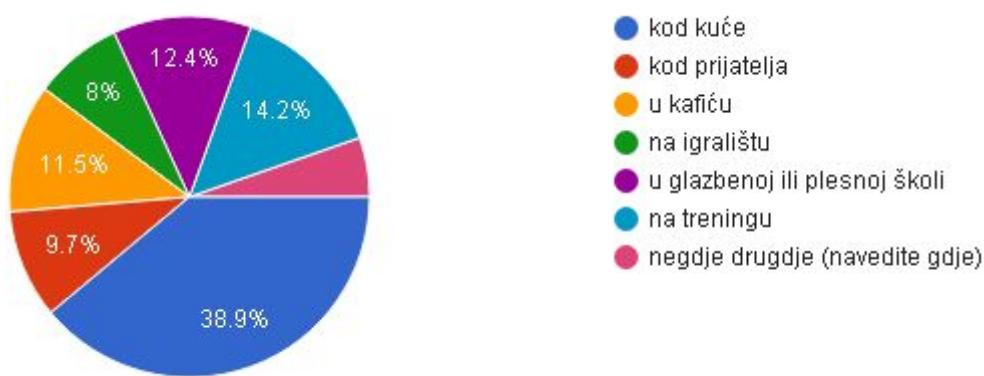

Na ovo pitanje bio je moguć samo jedan odgovor a posudba kao najčešći razlog dolasku u knjižnicu je eliminiran. S obzirom da je odgovor 'ništa od navedenoga' odgovoren u

najvećem postotku to potvrđuje da 51 korisnik dolazi u knjižnicu samo radi posudbe građe, 24 korisnika dolazi u knjižnicu radi učenja i traženja informacija, odnosno provesti će malo duže vremena u knjižnici. Radi zabave, odnosno boravka na računalu ili nekog nazovimo 'trošenja vremena', traženja literature ili slično u knjižnicu dođe 15 od 111 ispitanika. Zbog kulturnih i ostalih događanja u knjižnicu će doći 11 od 111 ispitanika.

Kao neki drugi razlog posjete 10 ispitanika je dalo ove odgovore: "slobodan sat "(1), "lektira" (1), "čitanje knjiga Stephena Kinga"(1), "učenja i pisanja domaćeg rada"(1), "za korisno provedeno vrijeme"(1), "provođenja vremena u čitanju i pravljenju plakata te traženju informacija"(1), "knjižničarka" (2), "tištine i toga što mogu biti u svom svijetu"(1).

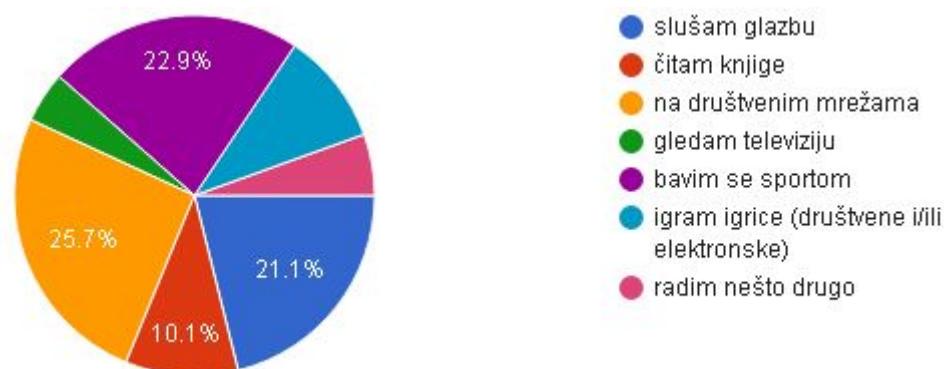
6. Najviše izvanškolskog vremena provodite:

Ispitanici (113) su odgovorili u najvećem postotku kod kuće (44). Od toga je 20 ispitanika u dobnom rasponu 16-18 godina, 14 ispitanika 14-16 godina i 10 ispitanika 12-14 godina.

Dosta veliki postotak provodi vrijeme na treningu (16) i u glazbenoj ili plesnoj školi (14). Odgovor u kafiću je četvrti odgovor po zastupljenosti a dalo ga je 13 ispitanika, od kojih je 10 u trećoj dobroj skupini, to jest 16-18 godina, a troje ispitanika 14-16 godina. Kod prijatelja (11) i na igralištu (9). Na opciju negdje drugdje naveli su vanka (6), u prirodi i u knjižnici (1), te u kazalištu (1).

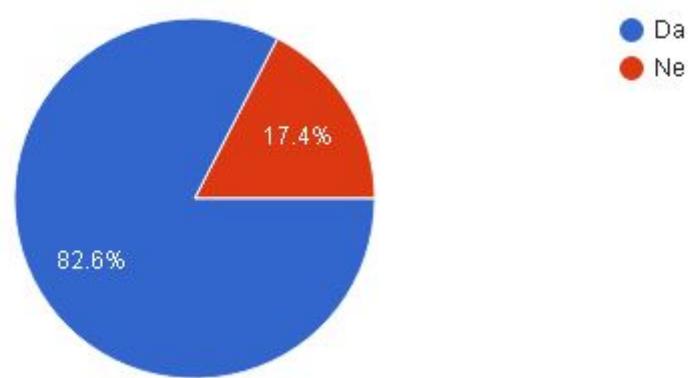
7. Kako provodite najveći dio slobodnog vremena?

Od 109 ispitanika većina (28) provodi slobodno vrijeme na društvenim mrežama. Od tih 28 ispitanika, 8 ih spada u dobnu skupinu 16-18, 11 ispitanika spada u dobnu skupinu 14-16, a 9 ih spada u dobnu skupinu 12-14 godina. S druge strane gotovo jednak broj ispitanika (25) bavi se sportom. Od toga ih 8 ima 12-14 godina, 10 ih ima 14-16, a 7 ih ima 16-18 godina. Slobodno vrijeme u slušanju glazbe provodi 21.1 % ispitanika (23).

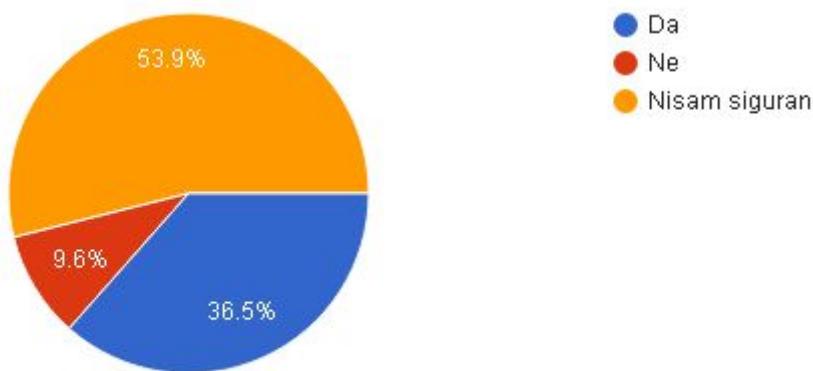
Od 109 ispitanika 11 ih slobodno vrijeme provodi igrajući igrice, a 11 ih provodi slobodno vrijeme čitajući knjige. Radeći nešto drugo (osim ponuđenih odgovora) odgovorilo je 6 ispitanika, a 5 ispitanika provodi slobodno vrijeme gledajući televiziju.

8. Smatrate li da u Dubrovniku nedostaje prostora u kojem biste provodili slobodno vrijeme u učenju, druženju i zabavi?

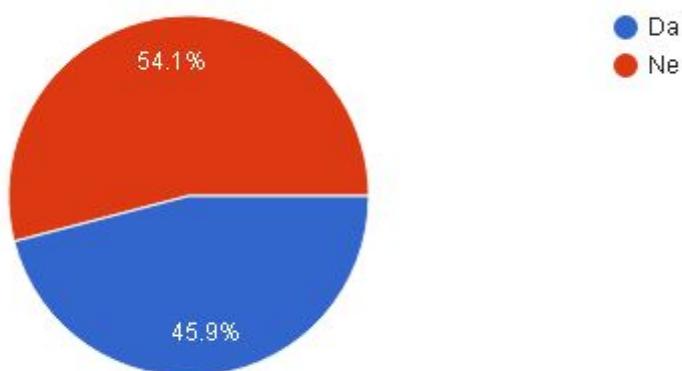
Od 115 ispitanika čak 95 njih smatra da u Dubrovniku nedostaje prostora u kojem bi provodili slobodno vrijeme u učenju, druženju i zabavi.

9. Mislite li da bi vam knjižnica mogla omogućiti takav prostor?

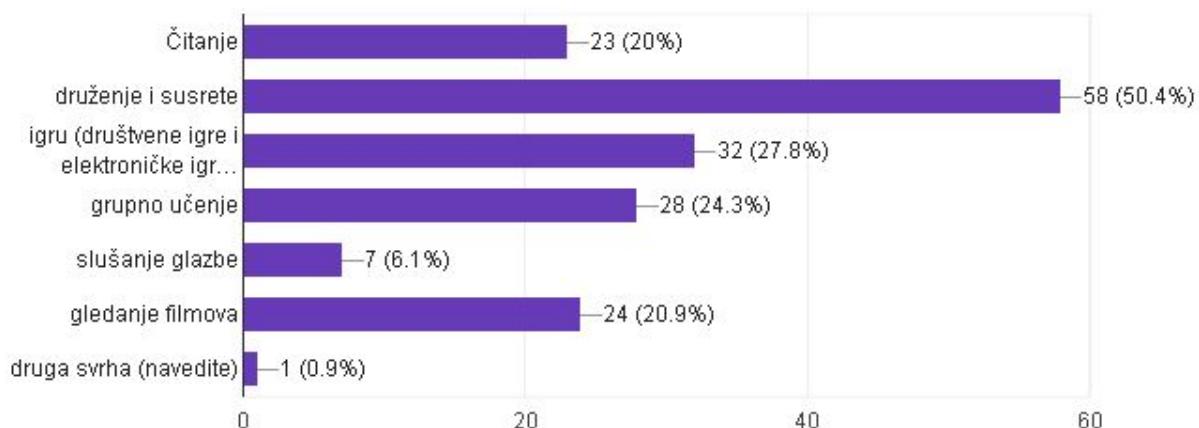
Od 115 ispitanika 62 ih nije sigurno u to može li knjižnica omogućiti takav prostor, dok 42 ispitanika smatra da može, a 11 ih smatra da knjižnica ne može omogućiti takav prostor.

10. Biste li sudjelovali u osnivanju i uređenju Odjela za mlade narodne knjižnice?

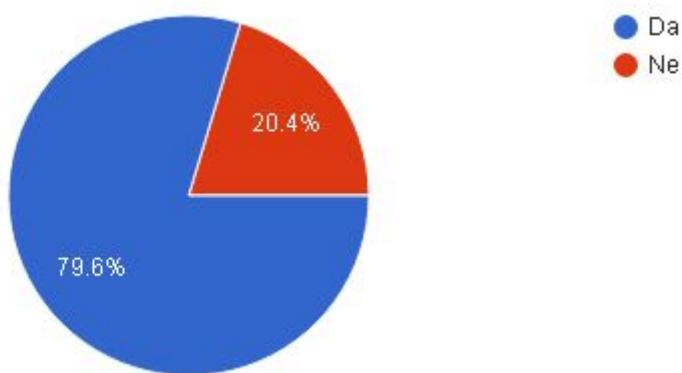
Na ovo pitanje 60 ispitanika je dalo odgovor ne, a 51 je odgovorilo da. Od 51 koji su odgovorili da, 43 ispitanika su ženskog spola, a 8 muškog spola. Od 60 ispitanika koji su odgovorili da ne bi sudjelovalo u osnivanju Odjela za mlade 42 su muškog spola, a 18 ženskog spola.

11. U koju svrhu biste najradije koristili prostorije Odjela za mlade?

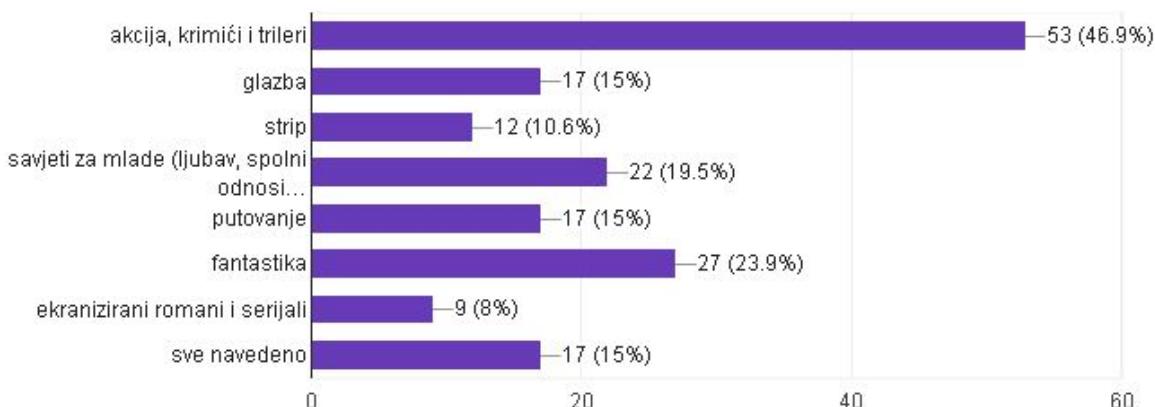
Na ovo pitanje su bila moguća najviše dva odgovora. Pokazalo se da ispitanici (115) žele prostor koristiti redom; za druženje i susrete, za igru (društvene i električne), grupno učenje, gledanje filmova, čitanje i slušanje glazbe. Kao drugu svrhu jedan ispitanik je naveo gledanje utakmica.

12. Smatrate li da bi bilo dobro izdvojiti literaturu za mlade od ostale literature?

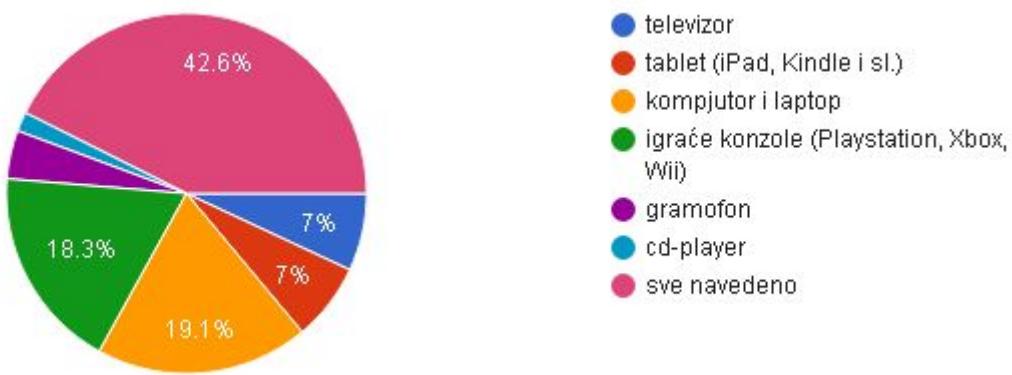
Od 113 odgovora 90 ih smatra da bi bilo dobro izdvojiti literaturu za mlade od ostale literature, a da to ne bi bilo dobro smatraju 23 ispitanika. Od 23 ispitanika koja su odgovorila ne; 6 ih spada u dobnu skupinu 12-14 godina, 7 ih spada u dobnu skupinu 14-16 godina, te 10 u dobnu skupinu 16-18 godina.

13. Koje od navedenih tema zbirki su vam najzanimljivije?

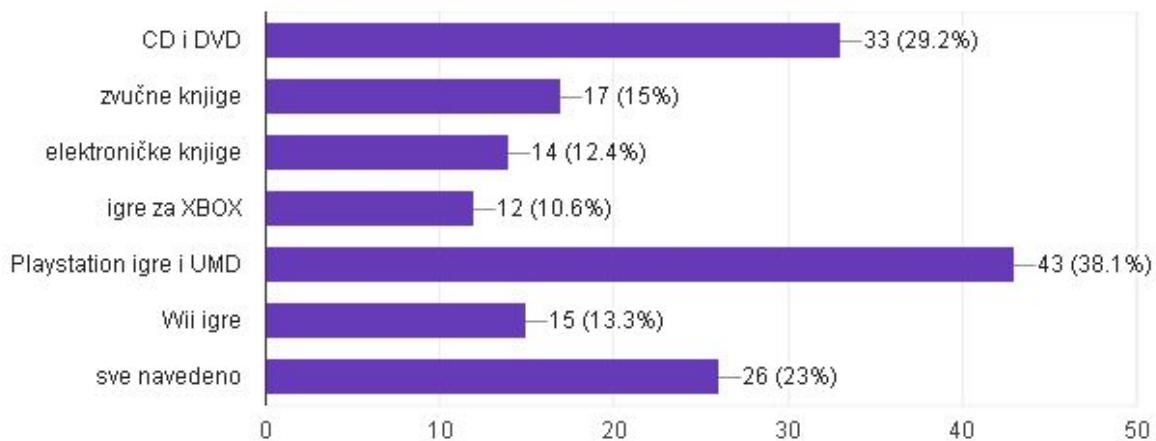
Ako bi se izdvajala literatura po njihovoј želji kroz iduće pitanje pokušalo se doznati koja bi to vrsta literature bila. Na pitanje se moglo dati najviše dva odgovora. Najveći interes je za akciju, krimiće i trilere (46.9%), zatim fantastiku (23.9%), savjete za mlade (19.5%), glazbu (15%), putovanja (15%), strip (10.6%) i ekranizirane romane i serijale (8%). Od 113 ispitanika 17 je odgovorilo da su im sve navedene teme zanimljive.

14. Što biste voljeli vidjeti u Odjelu za mlađe od sljedeće opreme?

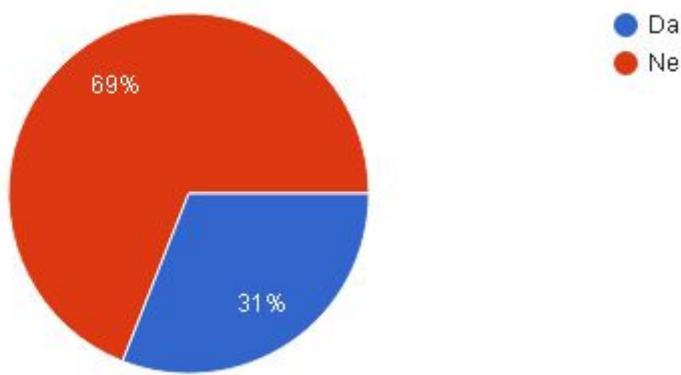
Na ovo pitanje bio je moguć samo jedan odgovor. Najveći postotak ispitanika (49) je odgovorilo sve navedeno. Slijede stolno i prijenosno računalo (kompjutor i laptop) (22), igraće konzole (21), televizor (8), tablet (8), gramofon (5) i CD player (2).

15. Koju od navedene audiovisualne građe preferirate?

Od audiovizualne građe ispitanici preferiraju Playstation igre i UMD igrice (38,1%), a odmah zatim slijede CD i DVD (29.2%), zvučne knjige (15%), Wii igre (13.3%), elektroničke knjige (12.4%), igre za XBOX (10.6%). Za sve navedeno zainteresirano je 26 ispitanika (23%)

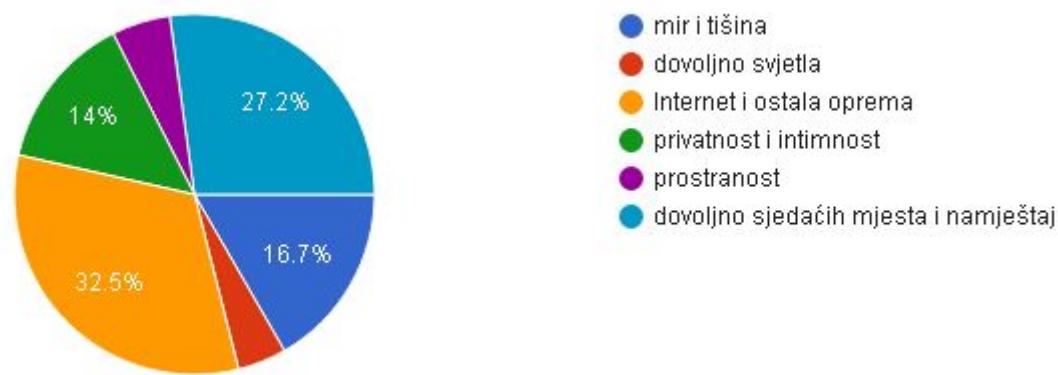
16. Smatrate li da sadašnji Odjel za djecu i mlađe Narodne knjižnice Grad zadovoljava potrebe mladih?

Od 113 odgovora, 35 ispitanika je odgovorilo da zadovoljava, a puno veći broj, njih 78 je odgovorilo da ne zadovoljava.

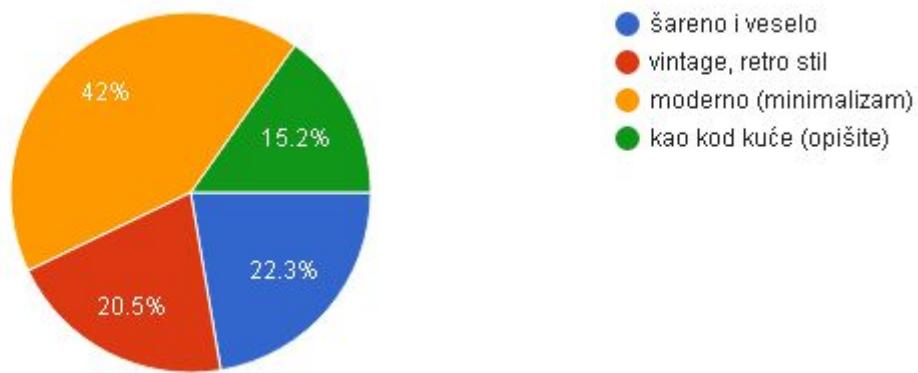
Narednih par pitanja odnosilo se na samo uređenje prostora kako bi se doznalo na koji način bi korisnicima potencijalni prostor bio što privlačniji i ugodniji.

17. Koji od sljedećih uvjeta biste naveli kao prioritet izgleda Odjela za mlade?

Na ovo pitanje bio je moguć samo jedan od ponuđenih odgovora, a odgovorilo je 114 ispitanika. Prioriteti su im redom: internet i ostala oprema (37), dovoljno sjedećih mjesta i namještaj (31), mir i tišina (19), privatnost i intimnost (16), prostranost (6), te dovoljno svjetla (5).

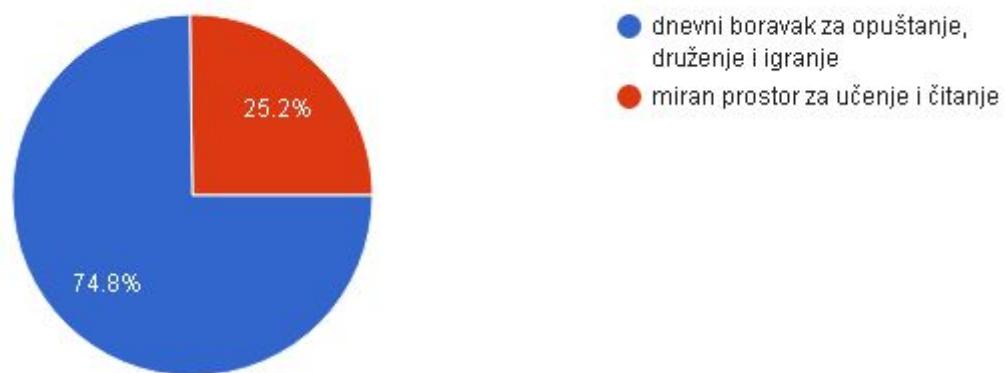
18. Koje od navedenog bi pristajalo vašoj ideji o uređenju prostora Odjela za mlade?

Većina ispitanika (47) prostor Odjela za mlade vidi kao moderan prostor, minimalistički uređen. Kao prostor uređen u retro ili vintage stilu vidi ga 23 od 112 ispitanika, šarenim i veselim ga zamišljaju 22 ispitanika.

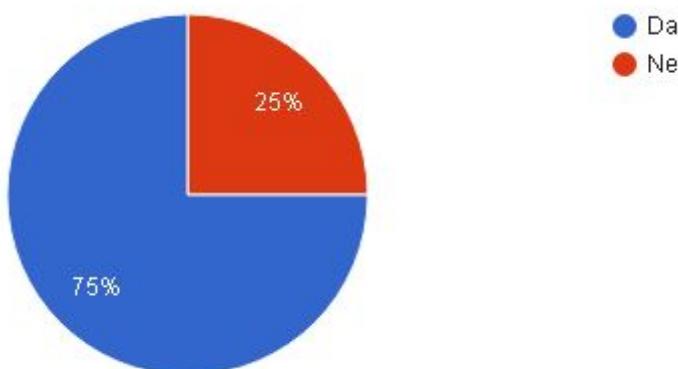
Na odgovor kao kod kuće ispitanici su morali malo pobliže opisati kako to zamišljaju, ovo su odgovori koje su dali: "Aparat za kavu.", "Aparat za kavu, mjesto gdje možemo učit u miru uz to da pijemo kavu.", "Udobnost", "Fotelja, stol i stolice.", "Udobne stolice, aparat za kavu.", "Udobno, ništa pretjerano.", "Kauč", "Udobno", "Koristite vlastitu maštu", "Fotelja stolice", "Udobno i društveno", "Ugodno, lijep ugođaj", "Normalno, ništa posebno.". "Udobno, tiho".

19. Odjel za mlade zamišljate kao:

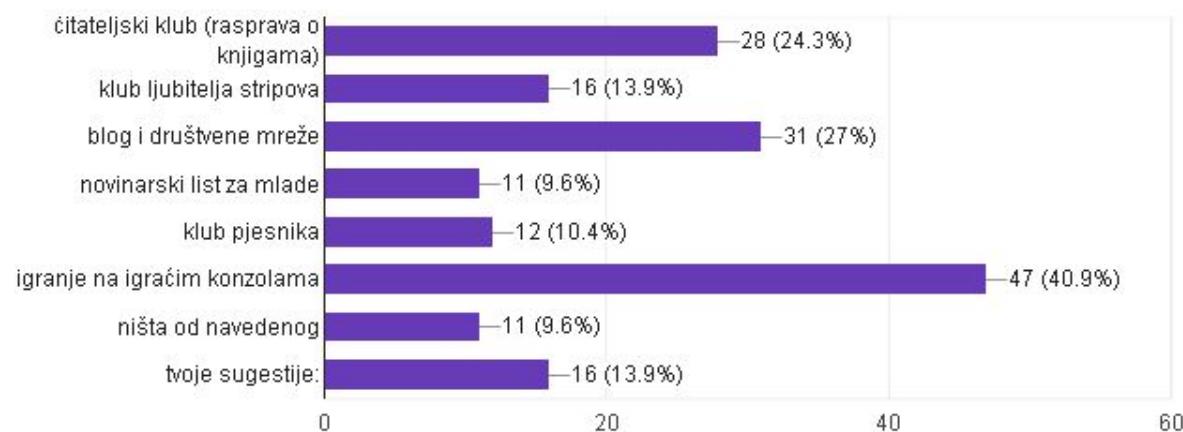
Od 111 ispitanika 83 ga zamišlja kao dnevni boravak, mjesto za opuštanje i mjesto gdje se mogu družiti i igrati. Od 111 ispitanika njih 28 Odjel za mlade vidi kao miran prostor za učenje i čitanje. Odgovori koji nisu priznati su oni na koje su ispitanici odgovorili obje opcije.

20. Da li bi Odjel za mlade mogao biti razlog vašeg češćeg dolaska u staru gradsku jezgru?

Većina ispitanika (84 od 112) je odgovorila potvrđno, dok ih je 28 odgovorilo ne.

21. U kojem od navedenog biste rado sudjelovali?

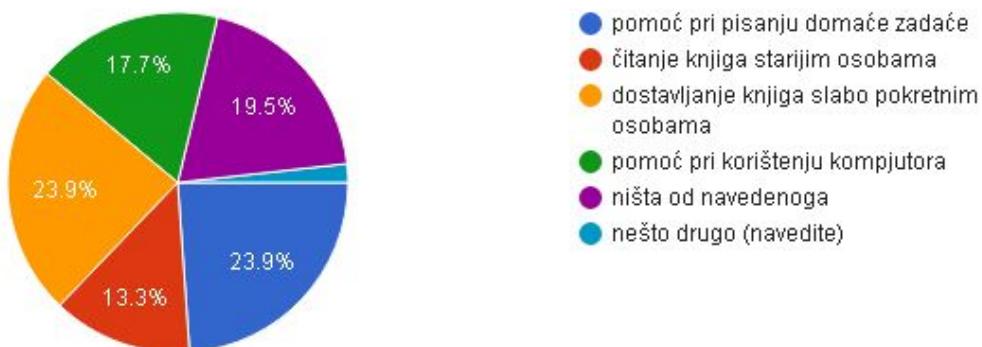

Na ovo pitanje omogućena su dva odgovora. Od svega navedenoga najveći postotak ispitanika bi sudjelovao u igranju na igraćim konzolama (40,9%). Velik broj ispitanika izabralo je blog i društvene mreže kao opciju (27%) te čitateljski klub (24.3%), slijedi klub ljubitelja stripova (13.9%), klub pjesnika (12%), novinarski list za mlade (11%). Od 115 ispitanika 11 ne bi sudjelovalo u ničemu od navedenoga.

Čak 16 ispitanika dalo je svoje sugestije:

“komentiranje nove glazbe”, “komentiranje sporta”, “sportski kviz”, “glazbenici”, “klub starih filozofa u vrijeme Grčke”, “trčanje”, “klub balerina i muzičara”, “fan klub navijачa sg Flensburg Handewitt”, “raspravljanje o glazbi / mladi bendovi”, “klub balerina” (2x), “sport”, “igranje društvenih igara”, “klub za čitanje i učenje”, “svejedno”, “o nečemu što se događa u svijetu, zanimljivostima i novostima”, “lekcije”

22. Biste li sudjelovali u ovim ili sličnim volonterskim aktivnostima knjižnice?

Od 113 odgovora 27 ispitanika bi pomagalo pri pisanju domaće zadaće, a isti broj (27) bi pomagao i dostavlja knjige slabo pokretnim osobama. Ništa od navedenoga su odabrala 22 ispitanika. Pomoć pri korištenju računala (kompjutora) bi pružalo 20 od 113 ispitanika, a njih 15 bi čitalo starijim osobama. Kao nešto drugo dva ispitanika su navela: neke kreativne radionice i pomoć pri razvrstavanju CD-ova i knjiga+arhiv.

Na kraju ankete ispitanici su mogli upisati komentare, prijedloge ili želje na poledinu papira.

"Dragi filozofski fakultet, shvaćam vašu brigu, zabrinutost da mladi naraštaji, naša budućnost Hrvatske premalo koriste knjižnice, čemu dolazi do manjka znanja i pismenosti. Nadamo se da ćemo uvjeriti da se vrate u knjižnice pomoću sljedećih stvari koje ste me pitali. Ja mislim da bi najbolje bilo da uz pomoć druženja i savjeta uz mlade najbolja mogućnost da se povrati ta mladost u naše knjižnice. "

"Nije loša ideja"

"Trebalo bi biti mjesto gdje se ljudi ne deru nego čitaju i igraju."

"Ja bi voljela da u knjižnici ima više stolova i više nekih društvenih igara jer npr. djeca iz muzičke škole imaju puno pauza, a u muzičkoj nekad ne bude slobodnih soba i tako bih više dolazila u knjižnicu."

"Knjižnica je solidna i zadovoljava potrebe svih korisnika (govorim i mogu govoriti samo u svoje ime). Uvijek postoji mogućnost za "improvement" i jedva čekam vidjeti što će mladi umovi donijeti!"

"Bilo bi dobro da postoji čitateljski klub za mlade ali da se ne čitaju LEKTIRE jer nam je to već poznato, želim da nas se upozna s nekim novim i zanimljivim autorima."

"Koji je cilj ovoga?"

"Volio bih da to bude radionica gdje možemo pisati romane, raditi na filmovima i svirati pjesme."

4.4 Rasprava

Ovom anketom dobili su se važni podaci o mladima dobne skupine 12-18 godina, njihovim karakteristikama, stavovima i željama u vezi korištenja usluga narodnih knjižnica.

Između ostalog dobio se odgovor na vrlo važno pitanje, a to je da od 115 ispitanika čak njih 95 smatra da u Dubrovniku nedostaje prostor u kojem bi oni mogli provoditi slobodno vrijeme u učenju, druženju i zabavi, međutim većina njih nije sigurna da im knjižnica to može omogućiti. Ipak od 111 ispitanika većina 60 ispitanika ne bi sudjelovala u osnivanju Odjela za mlade dok je onih koji bi sudjelovalo 51. Već samim odgovorima na ovu anketu svi su oni sudjelovali u prvom i osnovnom koraku pri utemeljivanju jednog takvog odjela. Većina od 75% ispitanika vidi Odjel za mlade kao razlog dolaska u staru gradsku jezgru, što je zanimljiv podatak za daljnja istraživanja o potrebi njezine revitalizacije.

Od 115 ispitanika 40 ih se izjasnilo da nisu korisnici knjižnice a na pitanje o učestalosti posjećivanja knjižnice samo 23 (20%) ih je odgovorilo da nikada ne posjeće knjižnicu. Naime najveći postotak ispitanika vrlo rijetko posjeće knjižnicu (nekoliko puta godišnje), nažalost idući po zastupljenosti 20% su oni koji nikada ne posjećuju knjižnicu. Iz tog razloga je ovo istraživanje vrlo korisno jer se mišljenje dobilo i od korisnika i od potencijalnih korisnika. Kao što se i pretpostavljalo većina njih posjeće knjižnicu radi posudbe, međutim potrebno je spomenuti da su sadržaji i programi namijenjeni mladima vrlo rijetki ili ne postoje. Trebalo bi uvažiti i mišljenja onih koji su naveli također druge razloge posjete knjižnici kao što su; slobodan sat, pisanje domaćeg rada, korisno vrijeme i tišina i mogućnost da budu u svom svijetu. Navedeni odgovori su itekako važni za motiviranje korištenja knjižnice od strane mladih, jer tada knjižnica dobiva ulogu mjesta koje im je uvijek dostupno i gdje mogu birati na koji će način provesti svoje slobodno vrijeme; u zabavi, učenju, čitanju ili jednostavno druženju uz kavu.

Unatoč pretpostavci da mladi većinu vremena provode u kafićima rezultati istraživanja pokazuju da zapravo najviše vremena provode kod kuće surfajući po društvenim mrežama. To vrijedi čak i za najstariju dobnu skupinu 16-18 godina. Prostor odjela vide kao moderan i

minimalistički uređen, međutim htjeli bi u njemu imati udobnost doma što podrazumijeva ispijanje kave, udobnost, opremljenost udobnim namještajem i naravno internetom ali i igricama, društvenim i elektroničkim.

Vrlo važan podatak je da oni dosta vremena osim kod kuće provode baveći se sportom i u glazbenoj ili plesnoj školi, te je u skladu s tim pokazan velik interes za sadržaje budućeg Odjela za mlade bliske tim aktivnostima.

Kroz pitanja o mjestu i načinu na koji provode svoje slobodno vrijeme doznalo se da od 113 ispitanika njih 16 to radi na treningu (14.2%) ili 9 na igralištu (8%) i da ih se čak 22.9% (25 od 109) bavi sportom. Dakle sport je nakon društvenih mreža u najvećem postotku odgovor na pitanje kako provode slobodno vrijeme i možda je to koristan podatak za privlačenje, odnosno buđenje njihovog interesa za knjižnicu. Na primjer jedan ispitanik je kao drugu svrhu u koju bi koristio prostorije Odjela naveo gledanje utakmica a jedna od sugestija u čemu bi sudjelovali je i komentiranje sporta.

Ispostavilo se da je i slušanje glazbe jedan od bitnih načina na koji provode slobodno vrijeme međutim nije jedan od prioriteta ili načina na koji bi provodili vrijeme u Odjelu. Na sedmo pitanje kako provode većinu slobodnog vremena čak 21.2% ispitanika, odnosno njih 23 od 109 je odgovorilo slušam glazbu, a samo 7 ispitanika je odgovorilo da bi prostor koristilo za slušanje glazbe. Može se pretpostaviti da je to zbog toga što se glazba danas kod mladih sluša pri kretanju, šetnji, vožnji i slično, te da slušanje glazbe nije samo sebi svrha već neka usputna radnja. Ipak, glazba kao tema zbirke im je zanimljivija od stripa ili recimo ekraniziranih romana i serijala, a CD-ovi i DVD-ovi su im također visoko na listi prioriteta audiovizualne građe koju bi Odjel mogao nuditi.

U sugestijama se osim sporta više puta spominju još i glazba i ples. Izdvaja se jedan zanimljiv komentar: "Ja bi voljela da u knjižnici ima više stolova i više nekih društvenih igara jer npr. djeca iz muzičke škole imaju puno pauza, a u muzičkoj nekad ne bude slobodnih soba i tako bih više dolazila u knjižnicu."

Pokazalo se da ispitanici (115) žele prostor koristiti redom: za druženje i susrete, za igru (društvene i elektroničke), grupno učenje, gledanje filmova, čitanje i slušanje glazbe. Od 111 ispitanika 11 ih slobodno vrijeme provodi čitajući knjige, a 23 (20%) bi prostor Odjela za

mlade koristilo za čitanje, što je vrlo zanimljivo jer na neki način upućuje na mogućnost povećanja broja čitatelja kada bi im bio omogućen prostor u kojem bi se međusobno poticali na čitanje. Tome bi svakako pridonijelo i izdvajanje literature za mlade od ostale literature što je navelo čak 90 od 113 ispitanika. To također ukazuje da bi velika većina ispitanika svih dobnih skupina htjela da im se olakša izbor odabirom građe.

Ako bi Odjel imao izdvojenu literaturu za mlade njima najzanimljivije redom su ove teme: akcija, krimići i trileri (46.9%), fantastika (23.9%), savjeti za mlade (19.5%), glazba (15%), putovanja (15%), strip (10.6%) i ekranizirani romani i serijali (8%). Od 113 ispitanika 17 je odgovorilo da su im sve navedene teme zanimljive. Vrlo je zanimljivo da je samo 8% ispitanika zainteresirano za ekranizirane romane i serijale. Pretpostavka je da s većinom literature koja povezuje knjige s filmovima i serijama nisu upoznati ali da bi ih se, bez obzira na ovako mali postotak, moglo zainteresirati za zanimljiv i različit svijet ekrana i knjige.

Od opreme u Odjelu za mlade bi htjeli vidjeti sve ponuđeno, a po listi prioriteta su to: Playstation igre i UMD igrice, CD i DVD, zvučne knjige, Wii igre, elektroničke knjige, igre za XBOX. Zanimljivo je da postoji veći interes za zvučnu i elektroničku knjigu nego za igre za XBOX. Pri razmatranju ovih odgovora također bi trebalo uzeti u obzir koliko je njih upoznato ili bilo u kontaktu sa ponuđenom opremom.

Kroz anketu se doznalo da je većina ispitanika nezadovoljna trenutnom ponudom knjižnice za mlade. Većina smatra da sadašnji Odjel za djecu i mlade ne zadovoljava potrebe mladih. Od 113 ispitanika 35 ih smatra da trenutni odjel zadovoljava, a 78 ih smatra da ne zadovoljava. Jedan od najvažnijih uvjeta koje zahtijevaju jesu internet i ostala oprema, a postojeći odjel osim Wi-Fi usluge od opreme ima samo jedan stari kompjuter. Iduće na listi prioriteta im je dovoljno sjedećih mjesta i namještaj, a trenutni Odjel za djecu i mlade, mladima nudi samo 8 sjedećih mjesta oko dva stola.

Iduće na listi prioriteta su mir i tišina, to je uvjetovano slučajnošću i ovisi o dobu dana i godine. Trenutno Odjel za djecu i mlade Narodne knjižnice Grad u najvećem broju posjećuju mala djeca samostalno ili s roditeljima, možda u nešto većem broju u popodnevnim satima kada vrtić završi. A veći dio godine dok traje turistička sezona, mir i tišina su ugroženi

učestalim ometanjima izgubljenih i radoznalih turista kao i bukom iz okolnih ugostiteljskih objekata.

Tu dolazi i do gubitka privatnosti i intimnosti, koja je također uvjetovana idućom stavkom na listi prioriteta a to je prostranost, koje nema, pa je samim time teško i omogućiti neku intimu, a dovoljno svjetla u prostoru im je zadnje na listi prioriteta. Najveći broj ispitanika taj prostor vidi kako minimalistički uređen i moderan prostor u kojem se osjećaju kao kod kuće, a prioriteti onih koji Odjel vide kao drugi dom su udobnost i kava. S obzirom da je ipak većina ispitanika navela upravo vlastiti dom kao prostor gdje boravi najviše vremena može se zaključiti da bi htjeli da prostor Odjela bude nalik domaćem s tim da treba omogućiti grupno učenje i učenje u miru.

Još jedno važno pitanje je bilo kako ispitanici zamišljaju Odjel za mlade, 83 ga vidi kao dnevni boravak, mjesto za opuštanje i mjesto gdje se mogu družiti i igrati, a 28 ispitanika Odjel za mlade vidi kao miran prostor za učenje i čitanje. Ovo pitanje je važno jer usmjerava potencijalni prostor prema jednoj od dvije ideje, koje isključuju jedna drugu, jer u slučaju da bi prostor bio nedovoljno velik tada ne može biti i prostor za igru i druženje i prostor za čitanje i učenje u miru i tišini.

Jedna od izraženijih potreba mladih je igranje na igraćim konzolama. Velik broj ispitanika izabrao je blog i društvene mreže kao opciju (27%) te čitateljski klub (24.3%) što pokazuje njihov interes za pisanu riječ. Važne su i njihove sugestije vezane za sport, glazbu i ples.

Posljednje pitanje je bilo vezano za njihovu spremnost da volontiraju, pomažu i sudjeluju u raznim potencijalnim programima knjižnice. Najveći broj ispitanika (27) bi pomagao pri pisanju domaće zadaće i dostavljanju knjiga slabo pokretnim osobama. Ovi odgovori su važni jer je postojala i opcija ništa od navedenoga koju su odabrala 22 ispitanika iz čega se može zaključiti da postoji dobar interes za volontiranje i sudjelovanje u aktivnostima knjižnice.

ZAKLJUČAK

U iznimno osjetljivom periodu razvoja mladih osoba u kojem se gradi njihov identitet važno je da narodna knjižnica bude mjesto u kojem će im biti dostupne različite informacije i sadržaji. Provedeno istraživanje među mladima (12-18 godina) pokazalo je da oni imaju potrebe za korištenjem knjižnice kao mjesta u kojem će se osjećati udobno i opušteno, ali i mjesta za grupno ili individualno učenje, druženje i razne aktivnosti. Mišljenje većine ispitanika je da u Dubrovniku nedostaje takav prostor i da nisu sigurni može li im narodna knjižnica to omogućiti. Utvrđeno je također da postojeći Odjel za djecu i mlade Narodne knjižnice Grad trenutno ne zadovoljava njihove potrebe. Istraživanjem su utvrđene brojne značajke potreba i stavova mladih u odnosu na knjižnične usluge, te se pokazalo da među njima postoji veliki interes i želja za osnivanjem Odjela za mlade. Na taj način su ostvareni ciljevi ovoga rada te napravljen prvi korak u planiranju uređenja Odjela za mlade Narodne knjižnice Grad.

LITERATURA

Brunac, D. Prikaz IFLA-inih Smjernica za knjižnične usluge za mladež. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 53, 1(2010), str. 135-142. Dostupno na: hrcak.srce.hr/file/123486 (25.03.2018.)

Dubrovačke knjižnice Dubrovnik. Dostupno na: <https://dkd.hr/> (19.06.2018.)

Jurenec, A. Suradnja narodne i školske knjižnice na primjeru knjižnice OŠ "Bartola Kašića" i knjižnice Staglišće u Zagrebu. Diplomski rad. Zagreb : Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, 2014.. Dostupno na:

http://darhiv.ffzg.unizg.hr/id/eprint/4589/1/Alen%20Jurenec_Diplomski%20rad.pdf
(19.06.2018.)

Kasap, M.; Aparac-Jelušić, T. Izazovi knjižnične arhitekture za mlađe. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 60, 2/3(2017), str. 153-174. Dostupno na: <https://hrcak.srce.hr/195873> (19.06.2018.)

Smjernice za knjižnične usluge za mlađe : prerađeno izdanje Smjernica koje je 1996. objavio Stalni odbor Selekcije knjižnica za djecu i mlađe. / priređivači Pat Muller i Ivan Chew. Zagreb : Hrvatsko knjižnično društvo, 2009.

Stričević, I.; Jelušić, S. Knjižnične usluge za mlađe : modeli i koncepti. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 53, 1(2010), str. 1-34. Dostupno na: <https://hrcak.srce.hr/81288> (19.06.2018.)

Stropnik, A. Odjel za mlađe u narodnoj knjižnici. [Powerpoint prezentacija s stručnog skupa Mlađe u knjižnici. Upomoć! održanog 2009. u KGZ – Knjižnica Medveščak] Zagreb : KGZ, Knjižnica Medveščak, 2009.

Anketno istraživanje o potrebi mladih (12-18 god.) za osnivanjem Odjela za mlađe u Narodnoj knjižnici Dubrovnik, u svrhu diplomskog rada na studiju bibliotekarstva Filozofskog fakulteta u Zagrebu.

1. Spol	M	Ž	
2. Dob	12-14	14-16	16-18
3. Jeste li korisnik knjižnice?	DA	NE	
4. Koliko često posjećujete knjižnicu?	a) više puta tjednob) jednom tjednoc) nekoliko puta mjesечноd) nekoliko puta godišnjee) nikada		
5. Osim posudbe knjiga knjižnicu posjećujete još i radi: (jedan odgovor)	a) kulturnih i ostalih događanjab) zabavec) učenja i traženja informacijad) ništa od navedenogae) drugi razlog- (navedite)		
6. <u>Najviše izvanškolskog vremena provodite:</u> (jedan odgovor)	a) kod kućeb) kod prijateljac) u kafićud) na igralištu		

- e) u glazbenoj ili plesnoj školi
- f) na treningu
- g) negdje drugdje (navedite gdje) _____

7. Kako provodite najveći dio slobodnog vremena? (jedan odgovor)

- a) slušam glazbu
- b) čitam knjige
- c) na društvenim mrežama
- d) gledam televiziju
- e) bavim se sportom
- f) igram igrice (društvene i/ili elektronske)
- g) radim nešto drugo (npr. duhovne, humanitarne aktivnosti i slično)

8. Smatrate li da u Dubrovniku nedostaje prostora u kojem biste provodili slobodno vrijeme u učenju, druženju i zabavi?

DA NE

9. Mislite li da bi vam knjižnica mogla omogućiti takav prostor?

DA NE NISAM SIGURAN

10. Biste li sudjelovali u osnivanju i uređenju Odjela za mlade narodne knjižnice?

DA NE

11. U koju svrhu biste najradije koristili prostorije Odjela za mlade? (najviše dva odgovora)

- a) čitanje
- b) druženje i susrete
- c) igru (društvene igre i elektroničke igre)
- d) grupno učenje
- e) slušanje glazbe

- f) gledanje filmova
 - g) druga svrha (navedite)
-

12. Smatrate li da bi bilo dobro izdvojiti literaturu za mlade od ostale literature?

DA NE

13. Koje od navedenih tema zbirk su vam najzanimljivije? (zaokružite najviše dva odgovora)

- a) akcija, krimići i trileri
- b) glazba
- c) strip
- d) savjeti za mlade (ljubav, spolni odnosi, stres, ovisnost i ostalo)
- e) putovanja
- f) fantastika
- g) ekranizirani romani i serijali
- h) sve navedeno

14. Što biste voljeli vidjeti u Odjelu za mlade od sljedeće opreme? (jedan odgovor)

- a) televizor
- b) tablet (iPad, Kindle i sl.)
- c) kompjutor i laptop
- d) igraće konzole (Playstation, Xbox, Wii)
- e) gramofon
- f) cd-player
- g) sve navedeno

15. Koju od navedene audiovizualne građe preferirate? (dva odgovora)

- a) CD I DVD

- b) zvučne knjige
- c) elektroničke knjige
- d) igre za XBOX
- e) Playstation igre i UMD
- f) Wii igre
- g) sve navedeno

16. Smatrate li da sadašnji Odjel za djecu i mlade Narodne knjižnice Grad zadovoljava potrebe mladih?

DA

NE

17. Koji od sljedećih uvjeta biste naveli kao **prioritet** izgleda Odjela za mlade? (jedan odgovor)

- a) mir i tišina
- b) dovoljno svjetla
- c) Internet i ostala oprema
- d) privatnost i intimnost
- e) prostranstvo
- f) dovoljno sjedačih mjesta i namještaj

18. Koje od navedenog bi pristajalo vašoj ideji o uređenju prostora Odjela za mlade:

- a) šareno i veselo
- b) vintage, retro stil
- c) moderno (minimalizam)
- d) kao kod kuće (opisite)

19. Odjel za mlade zamišljate kao:

- a) dnevni boravak za opuštanje, druženje i igranje
- b) miran prostor za učenje i čitanje

20. Da li bi Odjel za mlade mogao biti razlog vašeg češćeg dolaska u staru gradsku jezgru?

DA

NE

21. U kojem od navedenog biste rado sudjelovali: (zaokružite najviše dva odgovora)

- a) čitateljski klub (rasprava o knjigama)
 - b) klub ljubitelja stripova
 - c) blog i društvene mreže
 - d) novinarski list za mlade
 - e) klub pjesnika
 - f) igranje na igračim konzolama
 - g) ništa od navedenog
 - h) tvoje sugestije:
-

22. Biste li sudjelovali u ovim ili sličnim volonterskim aktivnostima knjižnice? (jedan odgovor)

- a) pomoći pri pisanju domaće zadaće
 - b) čitanje knjiga starijim osobama
 - c) dostavljanje knjiga slabo pokretnim osobama
 - d) pomoći pri korištenju kompjutera
 - e) ništa od navedenoga
 - f) nešto drugo (navedite)
-

Možete upisati vaše komentare, prijedloge ili želje na poleđinu papira. Puno hvala!